

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

42. In eodem Festo, tripart. Pater meus & Mater mea dereliquerunt me,
Dominus autem assumpsit me. Psalm. 26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

reconciliatio in tempore iracundia, & glorificaretis in caelo, qui despectus fuistis in hoc seculo. Respice quoque benigno intuitu, nec despicere urbem à qua natus es, doctrinam pravam pestilentiam corruptam, sed cordibus popularium tuorum impetra lucem, & gratiam, quã respicient ad fidei unitatem & veritatem. Effice tandem, ut omnes uno ore, una fide, uno corde glorificemus Deum & Patrem Domini nostri Jesu Christi in Ecclesia militante, postea plenius tecum glorificaturi perenni jubilacione in Ecclesia triumphante.

Primò, omnibus diebus vite memineris toto corde servire Jesu Christo, Filio Dei, & spirituum Patri. Huic enim obtemperandum est multò magis quam mihi, Patri carnis tuæ.

Secundò, esto misericors erga inopes, erga orphanos, ut Deus erga te sit misericors.

Tertiò, dispensatore te bonorum meorum constituto, sed ea conditione, ut caveas ne his contra salutem abutaris.

Quartò, opto, ut hospitalia frequens visites, & quoad in te est, agros consolens.

Hæc sunt præcipua monita, seu monumenta, quæ tanquam fundamenta Pater moriturus in corde filii constructi voluit non moritura. Paulò post exitum reddidit spiritum, filio benedicens, & gratiam appetens. Mater verò præcepta hæc filii animo à Patre insita, firmabat verbu, rigabat lacrymis, fovebat exemplis, ut in simili de matre sua loquitur S. Augustinus in Confess.

Incepit ergo ipse primum exequi præceptum, jam ab adolescentia pietati erga Deum sele addicens, simulque jeuniis, cilicio, vigiliis, humicubatione corpus assurgens, ut sic in spiritu serviret Domino Jesu Christo, immaculatamque corpus & animum illi consecraret. A lubricitate ac illecebris juvenili ætati agnatis semper studuit sele fecerere, sciens quantum his inesset discriminis & criminis. Propterea dicebat Sapiens se ignorare viam viri in adolescentia, quæ vel instar Navis variis jactatur libidinis fluctibus, vel instar Aquilæ per superbiam in sublimes fertur, vel instar Serpentis varios circuitus per terram efficit. Hos omnes circuitus & anfractus viasque in vias evitavit B. Rochus, jam ab ineunte ætate secutus rectas vias, vias vitæ. Nempe ex eo tempore jam eum præducebatur qui

Prov. 30.

Via est, Veritas & Vita, qui & ipsum signarat ab utero & nativitate crucis & signaculo rubro in latere, quasi signo specialis dilectionis & electionis. Solet enim nonnullos ex inclitis suis militibus Christus Dux signare signo suæ militiæ, & jam ab infantia & nativitate electionis illorum indicia non obscura prodere. Quod variis possemus demonstrare exemplis. Sic & nonnulli referunt aliquos Lacedæmones olim solitos nasci cum lancea corpori impressa: & hi quidem Martiales & Herois censebantur, etiam prælogium securæ virtutis. Non ergo defuit hoc signum militi extimio Rocho, ut ab utero agnosceretur, & ipse mox agnosceret sub quo sibi Duce militandum foret: De ipso quoque traditur, quod cum Mater bis in hebdomada abstineret, illis ipsis diebus non potuisset infantem adduci ut lac fugeret. Hæc sunt sanctitatis rudimenta, quæ sensim crevit crescente ætate: ita ut existimetur tota ejus vita immunis fuisse à peccato mortali. Sic potuit Domino illud occidere: De ventre matris meæ tu es Protector meus, in te cantatio mea semper, tanquam prodigium factus sum multis. Et tu adjutor fortis.

Guil. Ga-

zet in vi-

ta S. Ro-

chi.

Psal. 70.

DE EODEM FESTO.

LECT. 41. Pater meus, & Mater mea dereliquerunt me, Dominus autem assumpsit me. Psal. 26.

PARS I. Quomodo Deus S. Rochum ab adolescentia dixerit. Tob. 4. **T**Obiæ junioris sanctitas originem duxit ab instructione Patris: Docuit eum timere Deum ab infantia. Nec id fatissit, sed cum jam se morti appropinquare cerneret, testamenti loco præclata ei monita reliquit, ut paternæ potius virtutis heredem institueret, quam substantiæ terrenæ. Quapropter eum sic alloquitur: Audi fili mi verba oris mei, & ea in corde tuo quasi fundamentum construe. Inter hæc autem monita, postquam commendasset honorem sepulchri sibi matrique debitum, subdit: Omnibus diebus vite tuæ in mente habeto Deum, & cave ne aliquando consentias peccato, & præ remittas præcepta Domini Dei nostri. Deinde quæ charitatis sunt erga proximum commendans, & charitati erga Deum ea colligas, adjicit: Ex substantia tua fac elemosynam, & noli revertere faciem tuam ab ullo paupere; ita enim fiet, ut ne te avertatur facies Domini. Quomodo poteris ita esto misericors. Si multum fuerit, abundanter tribue, si exiguum fuerit etiam exiguum libenter impertiri stude. Ulterius quæ concernunt munus hominis erga seipsum præscribens, sic admonet: Attende tibi ab omni fornicatione, & præter uxorem tuam, nunquam patiaris crimen scire. Superbiam nunquam in tuo sensu, aut verbo dominari permittas, in ipsa enim initium sumpsit omnis perditio. Denique, hæc ædificationi spirituali hanc coronidem appendit: Omni tempore benedic Deum. Et peccata Deum vias tuas dirigat, & omnia consilia tua in ipso permaneant.

Similia monita & præcepta dedit Pater verè Pater, filio suo B. Rocho, testamenti instar spiritualis, dum morti appropinquaret, & Rochus vix duodecimum ætatis annum egressus foret. Construxit autem illa adolescentulus tanquam fundamentum solidum, quod postmodum salignum suum ac verticem in caelos usque erigeret. Nempe à paternis monitis postremo ejus alloquio cordi imicus inscriptis sanctitas Rochi osinguen feliciter duxit. Sed quænam illa fuerunt? Audi ex scriptoribus vite ejus.

Quo præcepta S. Rocho à patre data.

Fili, agebat ipse, cum propediem terminum accepturi futuri mei, quatuor tibi specialiter commendata peropto.

vegetivum. Sic dum suis se orbatum parentibus videt, in Deum totam sui reicit curam, in eum totam projicit fiduciam. Tunc verissime dicere potuit: *Pater meus & mater mea reliquerunt me, Dominus autem assumpsit me.* Etenim tunc specialissime divinito sese addixit obsequio, divinaeque sequele. Imò tunc occasione sibi oblatam arripuit paternam monita perfecte erequendi. Sibi enim relicta amplissima substantia, in ejus administratione potuit ostendere non solum erga Deum pietatem, sed etiam erga inopes misericordiam & charitatem. Attendebat igitur matrem metis consideratione illud. *Quantum potueris, esto misericors; si multum tibi fuerit, abundanter tribus.* Itaque, ut misericors fieret membris Christi, & ne terrena substantia ei compedes injiceret aut occasiones peccati, illam resolvit in pauperes totam distribuere. Multi propter opes superbiunt, voluntantur, prodigunt, percuntque divitiis & vitis in voluti. His divitiis scala luat ad descendendum in infernum, cum illis servire deberent ad ascendendum in caelum. Sic nimirum gressus eorum involvuntur per temporalia, ut transire non valeant ad aeterna. Hoc timuit B. Rochus, & ideo dissipat compedes & involuta omnia.

Tobia 4.

Math. 19.

S. Rochus patrimonium suum in pauperes distribuit.

Luc. 12.

Psalm. 54.

Eccl. 11.

Prov. 31.

Attendebat & illud Domini, quasi sibi dictum: *Si vis perfectus esse, vade, & vende omnia quae habes, da pauperibus, & sequere me.* Hoc ad adolescentem sibi similem dictum erat, sed durus fuit hic sermo, nec potuit sustinere illum; verum abiit tristis, cor suum trahens per terram, quod Dominus in caelum volebat erigere. Indicabat se optate sequi Dominum, sed suas simul se sequi volebat divitiis. Veruntamen non bene conveniunt, nec in una sede morantur Mammonae & Christi amor, Area & Dagon in eodem cordis templo habitare nequeunt; sic nec amor saeculi & amor Dei. Hoc intelligens S. Rochus, animum generosorem habuit Evangelico illo adolescente; & ut ad perfectionem expedite contenderet, vendidit omnia quae habuit, amplumque patrimonium venditum in pauperes, viduas, pupillos distrahit, ne à Dei perfecta sequele ob illud distraheretur. Considerabat illud Domini promissum: *Nolite timeere pusillus grex, complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Vendite quae possidetis, facite vobis sacculos in caelo, ubi arugo & tineae non demoluntur.* Ubi enim thesaurus vester est, ibi & cor vestrum erit. Non ergo diffidit de Dei providentia, sed iactabat curam suam in eum, sciens quae non darent situationem justo. Noverat quoque haec sibi non perire quae distribuere, sed recondi & asservari, atque in securum locum per manus pauperum deportari. Audiverat enim Sapientis monitum, & obedire volebat. *Mitte panem tuum super transcurrentes aquas, & post multa tempora invenies illum.* Per aquas angustiae transeunt pauperes, sed velut Navis in fluminibus de longe portans panem manibus suis commissum, & in caelum ulque transvehunt, ubi nequit corrumpi.

Misit ergo S. Rochus panis abundantiam per transcurrentes aquas & in caelum usque transfudit. Semen optimum aquis commisit, sed in illis nos peritum, quia potius copiosissimum & beatissimum fructum produxit. Nec parca seminavit, sed seminavit in benedictionibus, ut meteret & de benedictionibus. Nihil sibi retinuit, ut perfectus Patris terrena & coelestia monita adimpleret, & nihil contra salutem dispensaret. Nihil sibi retinuit, omnia propter Christum libenter deferens, ut nudus Christum nudam sequeretur. Nihil sibi retinuit, nec affectum quidem. Imitatus est Patrem suum Franciscum, cujus tertio Ordini sese inscripsit se traditur; imitatus est, inquam, illum, per viam paupertatis & contemptus saeculi, cuius inhærens presso pede vestigiis. O fortem animum! O generosum adolescentem! O invictum Christi militem! Etenim hoc admiratione dignum est, quod Nobilis, illustri natus loco, opulentissimusque parentum haeres (qui Montis pessulani Domini erant temporales) sic omnibus mox possessionibus valedicit, ad meliorem adspicans hereditatem & substantiam in sequele pauperis Christi. Potuit ergo Christo dicere idem quod Petrus: *Ece nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, quid ergo eris nobis?* Plura certe reliquit quam Petrus, quia plura possedit. Quid reliquisti Petre, naviculam, retia, tuguriolum; hic vero & opes amplissimas deseruit, & honores, ad quos ob claritudinem generis facile poterat pertingere, contempsit, & gloriam omnem saeculi floccit fecit. Denique, tantum reliquit, quantum Alexander concupiscere potuit.

S. Rochus tertii Ord. S. Francis.

Math. 19.

PARS II. Quomodo pater & mater S. Rochi Deum deduxerit.

Math. 19.

1215

ratis suæ aliquod reliquit, pertransiens beneficentiam ægris. Neque enim, ut multis contingit, hanc peregrinationem inconsulto Deo, aut curiositatis gratia, aut præcipiti mente susceperat, sed Dei inspiratione impulsus: ejusque propterea specialem directionem, specialemque favorem in omnibus est expertus: ita ut posset singulariter dicere: *Pater meus & mater mea dereliquerunt me, Dominus autem assumpsit me.* Assumpsit enim Dominus hac in peregrinatione, in honorem suum & Sanctorum suorum venerationem suscepta; duxit eum per vias à se destinatas, perduxit tandem usque ad virtutis consummationem. Adimpleverat enim & ipse illud Tobia: *Omni tempore benedic Deum, & peccata ab eo, ut vias eius dirigat, & consilia sua in ipso permaneat.*

S. Rochus peregrinatus.

Tobia. 4.

Quamvis igitur illud experientia de nonnullis doceat verum esse: *Qui crebris peregrinantur, raro sanctificantur*: scimus tamen peregrinationes ad loca Sanctorum miraculis, vel pignorum, vel morte & sanguinis effusione consecrata, multis fuisse proficuas, talesque peregrinationes, si ea pietate & intentione susciperentur, quo primitus instituta fuerunt, omnino esse commendandas, & antiquitas à viris nobilitate, sapientia, sanctitate in clypeis fuisse initas. Olim enim & Principes, & Reges, & Episcopi, & viri doctissimi, æque ac sanctissimi, concurrebant è longinquis partibus ad loca Martyrum sanguine sacra, ut animarentur locorum illorum visitatione, ad sanguinem, si opus foret, pro Christo fundendum, & ut ibidem instruerentur specialius à Deo per intercessionem Sanctorum de his qui salutem suam concernebant, aut Ecclesiæ directionem, aliave gravissima negotia. Audi nonnulla exempla.

Exempla peregrinantium.

1. S. Hubertus porregerat devotionis gratia ad limina SS. Apostolorum Petri & Pauli, dum Sergio Pontifici mors S. Lamberti denunciata est per Angelum, delato Pastoralis pedo & aliis ornamentis Pontificalibus per eundem Angelum, ut his ibidem inaguraretur & indueretur Hubertus, in Pontificia dignitate Lambertoluceffus. En peregrinum felicem.

2. S. Servatius ad limina Apostolorum quoque peregrinus abiit, audiens. Hunnos meditari irruptionem in Gallias. Ibi multa se inedia affligens, auxilium divinæ bonitatis per preces Apostolorum efflagitabat, ut hanc gentem incredulam averteret Deus. Accepit autem responsum per Apostolum Petrum, divino jam sanctam esse decreto irruptionem istam, & depopulationem Galliarum per Hunnos. Addidit & S. Apostolus: *Nunc sume consistium, accelera velociter, ordina domum tuam, compone sepulcrum, require munda lineamina. Ecce enim migrabis à corpore, nec videbunt oculi tui mala, que facturi sunt Hunni in Gallia.* Quare Servatius citò ad Tugros rediens, valedicensque populo suo, & necessaria sepultura præparans, Trajecti oculos clausit, extremamque diem obiit: non sine *Vitis florigera.*

gravi suorum luctu, quia vir erat eximia sanctitatis, qui miraculis, prædicatione, virtute, moribus, ad perfectionem Apostolorum proximè accessit. Quem & ea Spiritus gratia donatum ferunt, ut prædicantem audientes diversæ nationes, unaquæque sua lingua locutum putarent, nihil non intelligentes quod ab ipso prolaturum erat. Testis est Marculus lib. 3. cap. 4. Gregorius Turon. lib. 2. histor. Francor. cap. 5. & 6. En tibi rursus Peregrinum felicem.

3. Carolus Magnus Rex & Imperator quater Romanam ex devotione profectus est, ut testatur Anastasius Bibliothecarius in Adriano. O illustrem ad Sanctorum pignora Peregrinum!

4. S. Catharina Senensis similiter Romæ lubens agebat, & statione urbis obiens, magna id faciebat pietate & reverentia, dicens: *Ego calco sanguinem Martyrum.* O piam considerationem! O beatam peregrinationem.

5. S. Alexia ob exitium Christi amorem relicta Sponsa prima nuptiarum nocte, illustrium Orbis terræ Ecclesiarum peregrinationem suscepit. Quibus in itineribus ignotus per septendecim annos fuit, donec apud E. desiam Syrix per imaginem Beatissimæ Virginis nomen ejus divulgatum fuit, quapropter & inde discessit, ut latenter posset securus Deo suo servire. An non & hic Peregrinus Deo gratissimus?

Simili planè intentione S. Rochus, suis divinitis, & in pauperum levamen erogatis, tamquam mendicus & pauper voluit Christo servire, voluit & ejus servis sese addicere, sed ignotus, & ideo abiit peregrinus. At Deus ejus virtutem & gratiam cœlitus collatam noluit esse ignotam, sed per sanitates ægrotum illam prodibat. Atque ideo Rochus, ne vanitatis ventus mentem abriperet, non diu hærebat in locis istis, ubi agnosci cœperat ejus virtus & gratia: sed ulterius transibat, ut securus in abscondito obsequium illi redderet, qui abscondita cordis non ignorat, & cui non est absconditus homo cordis nostris.

Interim, ne magnitudo miraculorum & signorum, quæ operabatur Rochus erga ægros, cum extolleret, utque varias, auri instar, probatus & excoctus tribulationibus magis effligeret, & per patientiam coronam majorem acquireret; voluit per pestilentiam, quem in aliis sanarat. Notum est, quomodo

sub arboreque projecere. Jacebat & languebat pauper Christi, desertus ab hominibus, ibique incoctus, ac omni solatio destitutus. Nec tamen fiduciam unquam deseruit, sed indicibili gaudio & patientia totum se divinæ commisit providentiæ, sciens quod non derelinquat sperantes in se, quia cum ipsis est in tribulatione, potens eos quando voluerit, et ipere & glorificare. Dicere ergo poterat cum

Cc Psalte:

Psal. 22.

Psal.: Si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es: Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt. Consolabatur se percussus, virga divinæ potentia, agnoscens non nisi paternæ providentiæ esse virgam: quam quidem excolabatur & adorabat; quia etiam ad tempus percutebat, mox potest sanare. Ipse enim erigit elisos, & diligit iustos, illisque omnia ad versa facit cooperari in bonum. Ipse potens est in prosperitatem tandem convertere asperitatem omnem; tenebras in lucem, mortem in vitam, maledictionem in benedictionem.

Job. 30.

Poterat rursus dicere illud: *Ad dextram Orientis calamitates mea illico surrexerunt.* Nimirum omnia electis contingunt à dextris, etiam calamitates; & cooperantur illis, ut sint de numero eorum quia dextris Judicis constituentur cum benedictione, evacuata omni maledictione, quæ refunditur in eos qui erunt à sinistris. Propterea S. Job ventum illum, qui domum prostravit & pueros suos, dixit surrexisse à dextris, similiter & omnem dolorem suum & calamitatem à dextris ortum habere. Audi Gilbertum Abbatem ser. 38. in Cantica, de hac re differentem: *Job jure ventum illum dextrarum vocavit, qui nihil ei valuit sinistrarum inferre, quin etiam viro iusto corona gloria composita esset augmentum, quando virtus probata enituit, & quando provocata excrevit.* Ita ille. Sic igitur nec calamitas, S. Rochi inter sinistra debet computari, quia iustus à dextra Deo prodeunt omnia, & ad dextram impellunt: ideo & virtus ejus & patientia maximè in ea effulset calamitate. Probavit Dominus cor ejus per noxam tribulationis, igne examinavit pestilentia & doloris, non est inventa in eo iniquitas & tenebræ, sed mira lux patientia. Quam quidem patientiam cum fiducia conjunctam attendens Deus, mox subsidium tulit admirabilis providentiæ. Quod subsidium? Audi.

Jacebat Rochus sub arbore, non solum afflicto dolore sed & inedia confectus, nemine quicquam ei ministrante, vel solati, vel alimenti. Sed non jacebat, qui erectum in cælum animum gerebat: nec Deo incognitus erat, nec ab eo desertus, qui & creaturas irracionales suscitavit; ut suis alimentum præbeant, dum desunt homines. Suscitavit igitur canem ejusdem Nobilis in vicino agentis qui quotidie panem è mensa Domini sui deferrebat, in subsidium pauperis deferret & ope omni destituti. Mirabile profectò, quod canis animal vorax, portionem sibi destinatam reservat in hominis alimentum: quodque illi charitatem impendat bellua, quam negat rationalis natura. Sed ita fieri decrevit ille, qui dicebat Elia: *Præcepi corvis; ut pascant te.*

S. Rochus per canem pascebat.

3. Reg. 17.

Quod interpretantes Hebraei, dixerunt corvum certis horis è culina Regis Achab carnem & panem abtulisse, & Elia attulisse, ut Propheta regio cibo vesceretur, vel invito Rege. Erantne Elia corvus, bonus ac fidus, eluit culpam inundatione aquarum apud Noë contractam, inquit Sedulius. Vide-

batur enim ingratum fuisse, dum ad Noë non fuit reversus, sicut columba: nunc expurgat ingratitude, dum ad Eliam revertitur: ferens alimoniam. Sic & præcepit Dominus cani ut Rochum aleret, voluitque ut illud Psalis verum esse agnosceremus. *Non vidi justum derelictum.* Quod quidem patuit olim in fonte Agar, in mandibula Samsonis, in dicto corvo Elia, in lacu Danicis, in manna Israhelitis. Sed multo clarius patet, & in novo Testamento innumeris exemplis, quæ prioribus non absumpta, illa de die in diem renovare censeantur. Notum est de corvo S. Pauli Eremitæ, de tribus panibus S. Mariæ Egyptiaca, de S. Clementis fonte, de cerava S. Agidii quotidie lac suppeditante; & nunc de Rochi cane, ac de infinitis aliis divinæ providentiæ admirabilibus modis.

Psal. 36.

Neque verò solum à cane, sed etiam ab Angelo solatium accepit Rochus in sua infirmitate, ejus ope sanitatem recuperans. Potuit merito ei Angelus dicere, quod olim Tobia: *Quia eras acceptus Deo, tentatio probavit te, & ego obtuli orationem tuam.*

Domino.

Quia acceptus eras Deo, è Roche, ideo signavit te suæ crucis signaculo jam ab nato: ut agnosceres te servum crucis, totamque vitam tuam, crucem quamdam fore.

Quia acceptus eras Deo, ideo effecti, ut ab infamia tecum crederet miseratio.

Quia acceptus eras Deo, ideo probavit te, suadens, ut abires peregrinus relicto saculo & paternæ domo.

Quia acceptus eras Deo, ideo cum Pater tuus & Mater tua dereliquissent te, assumptæ, & deduxit huc usque.

Quia acceptus eras Deo, ideo probavit te dolore & angore, inedia & tabe.

Quia acceptus eras Deo, ideo non deseruit te, sed providit de alimento, & nunc providet de sanitate.

Quia acceptus eras Deo, ideo in omnibus viis tuis custodit & protegit te. *Ei ego obtuli orationem tuam Domino.* quam in mediis languoribus effudit cum corde tuo. Exaudivit igitur te Dominus. *Surgit, 3. Reg. 17. sed grandis adhuc tibi restat via,* grandis probatio, grandis tentatio, ut tanto clarius agnoscat, quam his acceptus Deo, qui vult te probari varia tribulatione, tamquam aurum fornace, tamquam grauum flagello, tamquam ferrum lima & percussione.

Sanatus ergo fuit Rochus, eique inspiravit Deus S. Rochum per Angelum in patriam ut remearet, ibi multa patientia perierat. Rediit igitur ad natalem urbem Montem pessulatum, ubi Dominio à se relicto poteratur quidam ex Avunculis. Cum autem ea in provincia omni tumultu plena foret, ab Avunculo tamquam explorator comprehenditur, & carceri retro igneus mancipatur. Ibi dehitur quinque annis, continuo medians Christi afflictiones, & propter illum omnia forti & lubrico animo sustulit. Poterat scire vel

Ycibo

verbo manifestare, sicut & Alexius delitescens sub gradibus paterat domus per annos septendecim; sed maluit continud etiam à suis patiendo coronam sibi fabricare, & per contemptum sæculi ad æterna sibi viam iterare. O fortem Christi militem! O victum crucis vexilliferum, qui totam vitam suam crucibus voluit signatam, ut sui foret imitator Ducis! Volens autem Deus tandem probatum militem coronare, & finem certamini & laboribus ejus imponere, rursus in carcere pestilentie acerba tate, quam jam secundò passus fuerat, cum affligi permittit, & usque ad mortem cum illa confictari. Suscepit igitur & hunc agone postremum, sibi à Domino decretum, magno animo, magna patientia, resignationeque perfecta; ut & de illius manu approximatam vertici suo coronam susciperet in consummatione virtutis. Cum autem jam ei mors instaret, divino impulsu spiritu & charitatis ardore, rogavit obnixè Dominum, suæ certus prædestinationis & electionis, ut quicunque peste affligi, ejus subsidium & intercessionem implorarent, piorum votorum suorum non fraudarentur effectû.

S. Rochus agonizat.

Non inanis fuit ejus oratio Nam Angelico ministerio tabella ei allata est, & postmodum juxta corpus suum vita functum reperta, quæ hoc promissum continebat: *Peste laborantes ad Rochi patrocinium confugientes pestem truculentam evasuros significo.* Et licet hoc semper infallibiliter non contingat, quia *peccata nostra opponimus nubem, ne transiat oratio,* & impleta mensura peccatorum Deus quandoque decernit plebem affligere tate pestilentie in melius bonum: Artaem experti sunt frequentissimè populi ejus hac in re subsidium evidentissimè. Illudque manifestum fuit in Concilio Constantiensi anno 1414. ubi ob contagium urbem vicinamque loca depopulans, ejus imago in solempni processione delata fuit: moxque sanguinolentum illud Dei flagellum cessavit. Exinde populi magna pietate & concursu ejus patrocinium implorant, Ecclesiis & Oratoriis. Altaribus & Sodalitibus. Imaginibus quoque in ejus honorem erectis, vortisque nuncupatis non sine fructu pietatis amplissimo. Et hæc tacita putatur fuisse canonizatio, facta communi consensu nationum, clero ubique & populo cultum publicum S. Rochi decretante, Concilio œcumenico Constantiæ congregato, Ecclesiæque Romanae tacite eum approbante.

Sacro autem corporis ejus pignore gloriantur Veneri ad se delato anno 1485. & cum gaudio ac solempnitate magnifica suscepto, & clero & populo, extructo etiam Templo sub ejus invocatione. Quod quidem de magna parte corporis intelligendum aurum. Nam Arelatenfes in Gallia asserunt in Conventu SS. Trinitatis à servari majorem partem. De qua re in quodam Diplomate anno 1617. sic attestatur Gaspar à Laurentis Archiepisc. Arelatenfis: *Singulis agitur annis in hac civitate festum S. Rochi, & sic solempnis processio, deferendo arcam in qua requiescit major pars: prædicti S. Rochi, ubi inter sumus*

cum Clero nostro & Regularibus omnium Conventuum hujus civitatis: a suis & Consulibus cum Magnatibus & populo. Partem autem ex capite detactam Generalis Ord. SS. Trinitatis Duacensi Conventui pro munere sacro tradidit, ubi & magna veneratione colitur. Quam & approbavit Hermannus Ottembergus, Atrebatenfis Episcopus, speciali Diplomate, an. 1618. Leodienses quoque in Bernardifago (Monasterium est juxta Leodium) asserunt partem Calvarie, & Rochi ad servari, ibi repositam per Cardinalem gloriose memorie Etardum à Marca; sicque illuc celebri peregrinatione à civibus Leodinis. Dicitur autem hoc sacrum munus Cardinalis illuc misisse, quia Monasterium istud trulentissima peste sic perculsum & percussum fuerat, ut nemo vel ex Religiosis, vel ex famulantibus evassisset. Ex eo autem tempore, quo hoc sacratissimum pignus accepit, nulla ulterius ibi pestis serpsit, quod circa an. 1517. factum tradunt.

Nota 1.

Concludo, & ex supra dictis duo notatu digna colligo. Primum est, ideo voluisse Deum B. Rochum toties pestilente tate corripi, ut cum constitueret Tutelarem Patronum his, qui similiter affliguntur. Didicit enim ex his, quæ passus est, aliis compati, & in compensam suæ perseverantis patientie hæc à Deo speciale gloriam accepit, ut ab aliis invocaretur similia patientibus, eisque auxilio foret. Sic enim solet divina disponere sapientia & providentia, utque suos remunerare, dicente Apollolo de Iplomte D. J. s. u. : *in eo, in quo ipse passus est, & tentatus, potens est, & is, qui tentantur auxiliari.* Sic S. Apollonia pro dolore dentium invocatur, quia ei crudeliter excussi dentes fuerat: Sic quoque S. Agatha & Barbara pro dolore Mamillarum, quia in his passæ fuerunt: Sic S. Job in infortuniis & adversis, quia illa fortiter tulit & superavit: Sic denique & alii Sancti pro aliis morbis, quia his quandoque laborarunt, & sanarunt. Eandem ergo ob causam Deus S. Rochum glorificare voluit in terris, sanando ejus precibus morbum epidimæ, quia hanc humillimè & patientissimè toleravit.

Heb. 1.

Nota 2.

Secundum est, multos Sanctos ex Spiritu sancto aliquid speciale postulasse in termino vite suæ, & impetrasse. Quidam conversionem sese torquentium, ut S. Stephanus, S. Jacobus, S. Paulus, SS. Joannes & Paulus, S. Dorochea, S. Agnes, & alii multi Martyres. Alii aliud singulare. Sic S. Barbara efflagitavit, ut nemo sine Sacramentis decederet, qui eam specialiter coleret. Sic S. Margareta, victis tormentis, oravit, ut eos Deus liberaret, qui doloribus & tormentis oppressi eam invocarent, factoque terræ motu; Christus in medio Angelorum illi apprensus, dixit petitionem suam esse exauditam. Sic denique Rochus orat pro peste affligitis, ut Deus eos exaudiat ad intercessionem suam recurrentes. Quod ipsum rogasse videtur S. Macarius, Gandavi peste obiens, & in corpore suo illam sistens, ac ne ulterius plebem depaceret, impetrans.

Cóclusio.

Respice ergo, Domine Deus, vota & preces, quas tibi offert plebs fidelis per intercessionem S. Rochi fidelis serui tui, in eius honorem hodie congregata. Averte per illius merita manum tuam vindicem, & flagellatorem. Imple promissum sibi in morte factum, & factus inter te & ipsum in gratiam nostri factum, ut a mortifica peste corporis & animae liberemur, & per varia huius mundi pericula peregrinantes, dirigantur pedes nostri in viam aeternae pacis, ubi cum ipso Te valeamus in saecula saeculorum benedicere & collaudare.

IN FESTO S. BERNARDI.

LECT. 51. etipart.

Ecco puer meus, quem elegi, dilectus meus, in quo bene placuit anima mea, ponam super eum spiritum meum. Matth. 12.

Proferet iudicium gentibus. Matth. 12. Isaia. 42.

PARS II. *Quomodo Bernard. à puero fuerit electus.*

Hæc verba ab Evangelista Matthæo, ex Isaia desumpta, absque dubio de Christo Domino verificantur, & in illo adimpleta sunt. Hic est enim Puer & servus Dei, per excellentiam, tum quia filius Dei naturalis, tum quia minister specialis electus, ad implendam admirabilem œconomiam nostræ redemptionis. Hic est dilectus ille filius & servus, in quo sibi complacuit Pater & Dominus; per quem etiam placet, quisquis ei placet. Hic est ille floridus & Nazareus, super quem requievit spiritus Domini, quem & refudit in alios. Hic est, qui iudicium proferre debebat gentibus, docens non solum Iudæos, quæ iusta sunt, sed & gentes etiam ad iustitiam per legem Evangelicam Legislator enim & iudex est constitutus, & summa aequitate cuique jus dicit, non clamorosè, sed sincere, nullum accipiens personam. Denique hic est de quo ibidem dicitur: *Calamum quasi scissum non confringet, & limum sumigans non extinguet*; quia incredibili mansuetudine erat toleratus infirmos, ægros curaturus, imbelles confortaturus, cæcos illuminaturus.

Interim, licet ad Christum respiciat propheticum illud dictum, tamen etiam verificatur in illis, quos suæ participis fecit unctionis & missionis, speciali eos proficiens dilectione, eligensque ad cooperandum salutem humanæ. Quapropter quam aptè singula S. Bernardo conveniant, hic conabimur elucidare.

Primo igitur verba: *Ecco puer meus, quem elegi*, digna sunt consideratione & attentione, quia plena sunt suavitatis, plena amoris; quibus insinuat optamus, jam à pueritia à Deo electum dilectumque fuisse Bernardum, & ex eo tempore Nardum ejus dedisse suavitatem odoris, quo Filii Regis in accubitu Paterni suavis quietatis benevolentiam

S. Bernardi nominatum, à Deo electum.

& dilectionem attraheret. Equidem Deus ab æternis suos elegit & diligit, sed quandoque huius electionis & dilectionis specialia dat testimonia ab utero vel primævæ ætate, ut propterea dicitur Propheta: *Dominus ab utero vocavit me, de ventre matris meæ recordatus est nominis mei. Et posuit os meum quasi gladium acutum, in umbra manus suæ protexit me. Et posuit me sicut sagittam electam; in pharetra sua abscondit me. Et dixit mihi. Servus meus es tu, quia in te gloriabor.* An non absconditus in utero Bernardus, absconditus sub protectione Dei quasi sub umbra manus, erat quasi gladius in vagina, quasi sagitta in pharetra, quæ corda inimicorum Regis penetrare debebat & transfigere per computationem & amorem? Nonne hic puer jam servus Dei erat, per quem debebat glorificari?

Non sine iustitio mater adhuc cum utero gestans, v. s. a est sibi gellare catulum totum candidum, in dorso tamen rufum, jam latratum edentem. Quod licet statim non intellexerit, sed potius terrena fuerit; erat tamen præsagium futurorum, prout à viro quodam spiritu Dei pleno postmodum cognovit. Ille enim cum ab ea anxia hac de re confuleretur, considerans verificari de prædicatoreibus illud Prophete: *Lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso, trepidanti respondit: Ne anxius sis. Optimi cæculi mater eris, qui domus Dei custos futurus, magnus pretatur de pro ea contra inimicos fidei latratum esse editurus. Erat prædicatorem eximium Præco verbi divini, & tanquam bonus canis gratia lingua medicinalis animi morbos esse curaturus.* Hoc responso, quasi ex ore Dei suscepto, læta mater jam tunc in amorem necdum nati pueri tota transfunditur, intelligens de ipso verum esse illud Domini: *Ecco puer meus, quem elegi.* Protinus igitur, ut felicium partu edidit, non modo obtulit Deo, sicut & alias proles consueverat offerre; sed sicut de Anna matre Samuech legitur, quod cœlitus impetratum filium servitutum in perpetuum in tabernaculo Domini destinavit; sic & ipsam in Ecclesia Dei acceptabile obtulit munus.

Quia ergo pterum hunc elegerat Dominus, idcirco suggestit patris matri, ut sibi eum offerret speciali amore, tamquam preciosum munus: ac deinde accurate enutritur & instruitur ad omnem pietatem, tanquam pignus cœlitus manibus suis depositum, & à Deo consignatum ejus sanctæ sollicitudini. Poterat ergo Deus dicere de Bernardo, quod olim de Ephraim: *Filius honorabilis mihi puer delicatus*, ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor ejus. Quid est puer honorabilis & delicatus? Hebræa id explicant, dum dicitur: *Ipse mihi est puer deliciarum*, nihil scilicet pretio, in honore, in deliciis; nunquam ejus obliviscar sed magis ac magis cum donis & gratis adaugebo jam ab utero.

Hic nemp facti puer honoris & deliciarum, puer preciosus & agapitus, tum Patri cœlesti, tum matri terrenæ; quæ simul cum lacte carnis insillare ei sollicita erat lac pietatis. Atque ideo specialiter

deco